

4.5.24 Závažná Poruba

Minulosť a súčasnosť Závažnej Poruby

Obec leží v Nízkych Tatrách pod kopcom Poludnica, ktorý je symbolom mikroregiónu a cieľom novoročných vychádzok liptovských esperantistov. Závažná Poruba sa spája s menom slovenského básnika Milana Rúfusa. Občania si svojho rodáka pripomínajú na stretnutiach jeho veršami: Štebot v rodnom hniezde, Óda na radosť. V Dome Milana Rúfusa je zriadené literárne múzeum. Základná škola nesie jeho meno od roku 2010. Vzťah k deťom v tejto obci najlepšie vyjadrujú slová, ktorými sa prihovárajú učiteľky materskej školy k ich rodičom na obecnej webovej stránke: **nesľubujeme, že z vašich detí budú veľkí vedátori. Ale snažíme sa, aby u nás boli šťastné, veselé a spokojné.** O to sa snažil aj Matej Staroň, ktorý vo veku osemdesiat rokov vybudoval nad obcou *Areál telesného pohybu*. Jeho súčasťou je detské ihrisko a v zime klzisko. Areál je v prevádzke po celý rok.

Duch obce zameraný na kultúru, duchovný život, šport, udržiavanie tradícií a spolupráce významnou mierou povzbudzujú *Porubské noviny*.

Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1377. Obyvateľstvo sa v minulosti zaoberalo roľníctvom, tesárstvom a murárskym remeslom, čo je vyjadrené aj v symboloch obce. Dnes sa venuje poskytovaniu služieb v oblasti cestovného ruchu: ubytovanie v penziónoch, turistika, lyžovanie. Rozvoj športu umožňuje telocvičňa, univerzálne ihrisko, tenisový kurt a tréningové plochy, ktoré sú prístupné širokej verejnosti aj návštevníkom obce. Nad dedinou je vybudované lyžiarske stredisko Opalisko s bežeckými a zjazdovými traťami. K dispozícii sú vleky a sedačková lanovka. Služby dopĺňa požičovňa a servis lyžiarskej výstroje, snowboardov, horských bicyklov a iného športového materiálu. Chata Horskej služby sa nachádza priamo v areáli. Horská záchranná služba zabezpečuje bezpečnosť hostí v letnom i zimnom období. Možnosti ubytovania, stravovania a rehabilitácie ponúkajú hotely v lyžiarskom stredisku ako aj penzióny a priváty v obci.

Obec je vyhľadávaným miestom pre zimnú aj letnú rekreáciu a športovanie - okrem zjazdového lyžovania v modernom Ski centre Opalisko je to aj bežecké lyžovanie na upravených bežeckých tratiach. V katastrálnom území obce sú vyznačené desiatky kilometrov cyklotrás s rôznou obtiažnosťou. Verejnosti prístupné je aj multifunkčné ihrisko a športový areál Mateja Staroňa. Miestni športovci sú angažovaní v športovom klube vo futbalovom, stolno-tenisovom, gymnastickom, volejbalovom a turistickom oddiele. V obci je poľovný revír Poludnica.

Kultúrny dom si občania svojpomocne postavili v roku 1935. Je pôsobiskom ochotníckych divadelných tradícií, folklórnej ľudovej kultúry, miestnych kultúrnych spolkov a organizácií, sídlom pošty, obecnej knižnice a kina. Je tu obecny úrad a obradná sieň. Informačné centrum prezentuje históriu, kultúrne dedičstvo a pôvodné remeslá Závažnej Poruby. V jeho priestoroch možno vidieť expozíciu murárstva, spracovania kože, tkania kobercov a pečenia liptovských koláčikov.

Evanjelický kostol z roku 1933 je postavený podľa projektu domáceho staviteľa Michala Kováča. Občania ho svojpomocne postavili za šesť mesiacov. Rímsko-katolícka kaplnka sv. Lukáša patrí k najstarším stavbám v obci. Postavená bola v roku 1837.

Základná škola Milana Rúfusa (bývalá Evanjelická ľudová škola) má klasicistickú fasádu a vežu zvonice vysokú 42 metrov.

Pomník padlým počas svetových vojen bol odhalený v roku 1949, sú na ňom verše Milana Rúfusa a biblický text. Pomník trom zastreleným občanom Závažnej Poruby sa nachádza na návrší Polčenô južne od obce. Je z prírodného kameňa.

Významnými rodákmi sú pedagóg, vedec a bývalý minister školstva Ladislav Kováč, minister stavebníctva Ján Broska, maliari Kuľhavý, Ševčík, Vongrej a fujarista Ivan Broska.

Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov zriadila obec v roku 2011. Poskytuje pomoc starším spoluobčanom Závažnej Poruby a mikroregiónu, ktorí sú odkázaní na pravidelnú starostlivosť. V obci pôsobí Jednota dôchodcov, Zbor pre občianske záležitosti, Rodičovské združenie pri ZŠ, Cirkevný zbor ECAV a Katolícky cirkevný zbor, Dobrovoľný hasičský zbor a Združenie majiteľov lesov pozemkového spoločenstva Závažná Poruba, Pozemkové spoločenstvo Luhy, Poľovnícke združenie Poludnica a Poľnohospodárske družstvo. O udržiavanie zvykoslavia sa stará folklórna skupina *Poludnica*. Športový klub Závažná Poruba bol založený v roku 1931. Oblúbenými športmi súčasnosti sú okrem lyžovania (Lyžiarsky klub Opalisko) a futbalu aj gymnastika a volejbal. Lesný beh *Memoriál*

4.5.24 Závažná Poruba

Štefana Kubovčíka má motto *Bež ako vládzeš, chod' ako môžeš*. V roku 2002 vydal obecný úrad publikáciu Petra Víteka *História obce Závažná Poruba*.

Najvýznamnejšie pravidelné obecné sú podujatia Deň folklóru, Deň obce, Turnaj o pohár starostu obce, Majáles, Večery v poézii Milana Rúfusa, Malokarpatská vínná cesta v Dome Milana Rúfusa. Občania sa aktívne zapájajú do spoločenského diania, komentujú verejné oznamy najmä prostredníctvom webovej stránky. Obohacujúca je spolupráca s Gminou Nowy Targ, s ktorou s obcou spájajú dvaja významní básnici – Tišner a Rúfus.

K základnej vybavenosti obce patrí obchod s potravinami, pošta, pohostinstvo, ale aj sobášna sieň, dom smútku a cintorín. Potrebné je zriadenie informačného centra.

Obec zamestnáva na trvalý pracovný pomer 62 osôb, pôsobí tu množstvo podnikateľov. V priemyselnej zóne pracuje vyše tisíc ľudí. V minulosti tu boli dva bohato navštevované hotely (Tatrín a Bohunice), v súčasnosti sú nefunkčné. Dnes má v obci svoje miesto penzión Zivka a niekoľko ubytovní na súkromí.

Obec má spracovanú ÚPD a v roku 2024 ju plánuje aktualizovať – o športový areál s 2,5km asfaltovým povrchom, rekreačnú oblasť v Suchej doline a v Brestovej, regulatívy výstavby v jestvujúcej obci a cyklochodník z prímestskej časti Liptovského Mikuláša - Okoličného do obce. Zároveň sa spracováva zadanie na nový ÚPD, ktorý bude pokrývať celý kataster obce. Projekt prekládky železnice ráta so stanicou v Závažnej Porube, popri železnici pôjde obslužná cesta z Demänovej do Liptovského Jána (tento projekt je ku dňu vypracovaniu PHSR otázný).

Závažná Poruba v roku 2030

Závažná Poruba je modernou obcou so zachovanou dobovou architektúrou a bohatou ponukou nových služieb, ktoré poskytujú domáci podnikatelia. Sú tu vytvorené dobré podmienky na bývanie pre mladých, rozvíja sa školstvo. Obec naplno využíva potenciál pre rozvoj cestovného ruchu. Dlhodobou prioritou je kultúrny, spoločenský, športový a ekumenický život občanov. Nové námestie sa stalo obľúbeným miestom stretávania sa obyvateľov a príjemného trávenia času návštevníkov Závažnej Poruby.

Stratégia pre dosiahnutie vízie obce

Občania obce a jej predstavitelia sú pripravení naplniť víziu budúcnosti

- sústavnou prácou samosprávy na zlepšovaní kvality života obyvateľov mesta v oblasti služieb a infraštruktúry,
- vytváraním podmienok pre vznik a udržanie pracovných príležitostí,
- **kladením dôrazu na aktívnu občiansku spoločnosť a spoluprácu,**
- zavádzaním moderných technológií do života v obci,
- ako aj šetrným využívaním prírodných zdrojov a aktívnou ochranou hodnôt územia.

Za prioritu je považovaná oblasť občianskej spoločnosti.

Členovia pracovnej skupiny Závažná Poruba

- Vladimír Mlynček, starosta obce
- Ing. Katarína Poliaková, zástupca starostu,
- Ing. Michaela Mlynčeková, predseda komisie vzdelávania, kultúry a športu,
- Miroslav Kováč, predseda urbáru (ZMLPS) Závažná Poruba,
- Petra Jurečková, člen komisie vzdelávania, kultúry a športu,
- Iveta Piatková, ekonómka obce.

Návrh a-SPRO bol prerokovaný a schválený v obecnom zastupiteľstve dňa
(Uznesenie č.).

SWOT analýza Závažnej Poruby

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Pekné prírodné prostredie, existencia prírodných atraktivít • Výhodná poloha obce - blízkosť mestských aglomerácií, významných stredísk CR, priemyselnej oblasti • Dobré možnosti na turistiku - zimnú aj letnú • Vybudovaná základná infraštruktúra (cesty, chodníky, kanál 100%, vodovod) • Dobré dopravné spojenie - blízkosť diaľnice D1 • Existencia veľkých aj malých priemyselných a podnikateľských subjektov (IKEA, CRAEMER, FOGAŠ), priemyselný park • Obecné nehnuteľnosti, ktoré sú prenajímané - príjem obce • Existencia podnikateľských a rekreačných objektov • Penzióny, obchody, hotely, DSS • Aktívna cezhraničná spolupráca (Poľsko) • Fungujúce športové kluby • Bohatý kultúrny a spoločenský život na vysokej úrovni • Dobrá propagácia (web, noviny, IG a FB) • Obec je súčasťou LEADER územia MAS Horný Liptov • Aktívny Mikroregión pod Poludnicou • Člen Klastra Liptov 	<ul style="list-style-type: none"> • Nevyužitý prírodný potenciál pre aktivity CR • Nedostatok finančných zdrojov na investičné projekty • Nedoriešené vlastnícke vzťahy pre väčšie investičné zámery • Chýbajúce priame prepojenie na diaľnicu D1 • Staré kotolne na pevné palivo • Havarijný stav strechy ZŠ • Nedostatočná kapacita MŠ • Ranné dopravné zápchy do Liptovského Mikuláša • Nová IBV naruša kolorit obce (vnútornú líniu)
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • Aktívna cezhraničná spolupráca s partnerskými regiónmi najmä v PL a ČR • Maximálne využitie externých finančných zdrojov 	<ul style="list-style-type: none"> • Obmedzenia spôsobené legislatívou v oblasti ochrany prírody • Znemožnenie realizácie projektov v nadväznosti na neusporiadané vlastnícke vzťahy • Nedostatok finančných prostriedkov pre rozvoj a realizáciu investičných projektov • Nedostatočná spolupráca samospráv a podnikateľských subjektov v oblasti CR • Chýbajúci spoločný marketing územia a obce

4.5.24 Závažná Poruba

Špecifický cieľ 1	Zlepšiť základnú vybavenosť a služby v obci
Opatrenie 1.1 Opatrenie 1.2 Opatrenie 1.3	Podporiť rozvoj bývania Dobudovať dopravnú a technickú infraštruktúru v obci Zvýšiť bezpečnosť a skvalitniť sociálnu a občiansku vybavenosť
Kľúčové potreby Závažnej Poruby v oblasti základnej vybavenosti a služieb	<i>Platnú ÚPD je potrebné aktualizovať o regulatívy výstavby – „lína hlavnéj cesty ako tečúcej vody“ je narušovaná novou IBV. V pláne je budovanie športového areálu, rekreačnej oblasti a cyklochodníka – to je potrebné pozemkovo vysporiadať. Na väčšie projekty sa obec nezaobíde bez dotácie. Je tiež potrebné riešiť školskú infraštruktúru a dopravné spojenie do LM. Posun ku kybernetickému zabezpečeniu.</i>
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	<i>Vysoké pracovné nasadenie obecného úradu, bohaté skúsenosti s projektmi, vyhovujúca finančná kondícia obce. Dobrá spolupráca s Pozemkovým spoločenstvom a podnikateľským sektorom.</i>

4.5.24 Závažná Poruba

Aktivity pre opatrenia 1.1 – 1.3		Investor/partner
<p>1.1 Príprava územia pre IBV a výstavbu BD</p> <ul style="list-style-type: none">• Aktualizácia ÚPD doplnkom (2024)• Pripraviť nový stavebný obvod pre IBV. Vytvoriť podmienky pre výstavbu nájomných bytov (<i>Váračské - západ</i>)• Inžinierske siete• Vybudovanie cesty v IBV pod Poludnicou, cesta pod Hrádkom• Dobudovanie chodníka k IBV pod Poludnicou (2024)• Dobudovanie rozhlasu do IBV		<ul style="list-style-type: none">• Obec• PS Luhy• ŽSR• NDS• DSS a ZpS• ECAV
<p>1.2 Výstavba a rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry</p> <ul style="list-style-type: none">• Oprava mostov na miestnych komunikáciách (2023-2030)• Rekonštrukcia a úprava miestnych komunikácií• Predĺženie cesty VUC až ku stredisku Opalisko v dostatočnej šírke a dobudovanie parkovacích plôch• Vybudovanie kruhového objazdu na Podbrezinách		
<p>1.3 Budovanie IKT sietí, inteligentné fungovanie zariadení, zvyšovanie bezpečnosti, ochrany a prevencie, zlepšenie technického stavu a vybavenia DHZ</p> <ul style="list-style-type: none">• Podpora DHZ – stabilizácia členskej základne, zabezpečenie akcieschopnosti DHZ• Dobudovanie a rozšírenie kamerového systému• Zabezpečenie kybernetickej bezpečnosti• Zriadenie dátového úložiska – GDPR agenda, softvérovňa• Modernizácia miestneho rozhlasu <p>Výstavba a modernizácia zariadení sociálnej a občianskej vybavenosti</p> <ul style="list-style-type: none">• Doriešiť vlastnícke vzťahy športových a verejných priestranstiev (2023-2025, 5.000€/ročne)• Rozšírenie kapacity materskej školy, modernizácia objektu (2024-2025)• Rekonštrukcia strechy ZŠ, modernizácia objektu• Vybudovanie letných učební v MŠ a ZŠ• Investičné akcie zamerané na rozvoj a skrášľovanie obce – dokončenie vnútrobloku pri OÚ, rekonštrukcia humna Domu Milana Rúfusa / komunitné centrum a prepojenie na Náučnú včelnicu/• Vybudovanie komunitnej záhrady v lokalite Žiar (prepojenie starej a novej dediny)• Rekonštrukcia sociálnych a obslužných zariadení telocvične a vybudovanie regeneračnej linky• Dobudovanie detských ihrísk a mobiliárov <p>Zabezpečenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti</p> <ul style="list-style-type: none">• Prevádzka DSS a ZpS (40.000€/rok, 25 ľudí) – rozšírenie na kapacitu 40 lôžok• Nákup plošiny pre imobilných v DSS a ZpS		
Predpokladané finančné zdroje	vlastné zdroje obce, dotácia na základe Uznesenia Vlády SR, európske fondy, štátny rozpočet	

4.5.24 Závažná Poruba

Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 1			
<i>Ukazovateľ</i>	<i>Merná jednotka</i>	<i>Počiatočné hodnoty</i>	<i>Dosiahnuté hodnoty</i>
<ul style="list-style-type: none"> Počet zrealizovaných projektov zameraných na rozvoj bývania Počet zrealizovaných projektov dopravnej a technickej infraštruktúry Počet zrealizovaných projektov sociálnej a občianskej vybavenosti/ sociálnej a zdravotnej starostlivosti Počet zrealizovaných projektov IKT, bezpečnosti, ochrany a vybavenia DHZ 	<ul style="list-style-type: none"> projekt 	0	
Dopady	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	vlastné zisťovanie	

Špecifický cieľ 2	Zvýšiť zamestnanosť a zlepšiť podmienky pre podnikanie
Opatrenie 2.1	Vytvoriť podmienky pre zvýšenie zamestnanosti a rozvoj podnikania v obci
Opatrenie 2.2	Posilniť marketing obce a regiónu
Kľúčové potreby Z. Poruby v oblasti práce a podnikania	<i>Chýbajúce objekty na prenájom a ubytovanie. Slabá propagácia služieb a cestovného ruchu, nedostatočná informovanosť. Nevyhnutnosť rozširovať a skvalitňovať paletu poskytovaných služieb.</i>
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	<i>Potenciál propagácie obce a zvýšenia informovanosti verejnosti prostredníctvom webu, sociálnych sietí a Klastrom Liptov. Dobrý marketing a propagácia obce zabezpečí rozvoj cestovného ruchu a vytvorenie zázemia obce.</i>

4.5.24 Závažná Poruba

Aktivity pre opatrenia 2.1 – 2.2		Investor/partner		
<div>2.1</div> <div>Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu v obci</div> <div><ul style="list-style-type: none">Rozvoj športového areálu a lyžiarskeho strediska Opalisko, vybudovanie kanalizácie a doriešenie vodovodu (2025)Vybudovanie zasnežovania s osvetlením na 2,5km asfaltovom okruhu bežeckých tratí a zázemí v areáli Mateja StaroňaVybudovanie lesných trás a protipožiarnych trásRozširovanie ubytovacích kapacít</div> <div>Podpora nových podnikateľských aktivít</div> <div><ul style="list-style-type: none">Rozšírenie priemyselnej zóny Luhy (2025-2027), 100-150 pracovných miestVybudovanie zázemia v telocvični na regeneračné účely (wellness, masér, šatne, vytvorenie nových pracovných miest)Rozvoj agroturistiky, vybudovanie salaša</div> <div>Podpora neformálneho vzdelávania a odbornej prípravy</div> <div><ul style="list-style-type: none">Podpora včelárstva v nadväznosti na vybudovanú náučnú včelnicu</div>		<div><ul style="list-style-type: none">Obec/vytvorené partnerstváSúkromní investoriPS LuhyPD Liptovský MikulášŠL SR, UrbárKlaster Liptov</div>		
<div>2.2</div> <div>Podpora prezentačných a propagačných aktivít obcí</div> <div><ul style="list-style-type: none">Zlepšiť marketing obce v oblasti CR (IC pri OcÚ, informačný systém, web, sociálne siete)</div>				
Predpokladané finančné zdroje		vlastné zdroje investorov a obce, európske fondy		
Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 2				
Ukazovateľ		Merná jednotka	Počiatočné hodnoty	Dosiahnuté hodnoty
<div><ul style="list-style-type: none">Počet zrealizovaných projektov zameraných na infraštruktúru cestovného ruchuPočet zrealizovaných projektov zameraných na nové podnikateľské aktivityPočet zrealizovaných projektov zameraných na neformálne vzdelávanie a odbornú prípravuPočet zrealizovaných projektov zameraných na prezentáciu a propagáciu obce</div>		<div><ul style="list-style-type: none">projekt</div>	0	
Dopady	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	vlastné zisťovanie		

Špecifický cieľ 3	Podporiť rozvoj občianskej spoločnosti
Opatrenie 3.1	Zlepšiť kvalitu spoločenského života v obci a podporovať aktivity pre využitie voľného času
Opatrenie 3.2	Zlepšiť znalosť územia a posilniť pocit hrdosti na obec/región
Opatrenie 3.3	Podporiť spoluprácu na všetkých úrovniach v obci aj mimo nej
Opatrenie 3.4	Zlepšiť medziludské vzťahy
Kľúčové potreby Z. Poruby v oblasti občianskej spoločnosti	Udržiavať a rozvíjať dobrú spoločenskú atmosféru v obci a spolupracujúce prostredie. Zapájať ľudí do aktivít a pritiahnuť najmä mladých ľudí (zapájajú sa zväčša seniori 60+ rokov).

4.5.24 Závažná Poruba

Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	Rozšírenie pôsobnosti webových a sociálnych sietí - občania sa aktívnejšie zapoja do spoločenského diania, keď komentujú verejné oznamy najmä prostredníctvom webovej stránky, IG a FB. Dobrá spolupráca s miestnymi firmami s ochotou sponzorsky podporiť akcie.			
Aktivity pre opatrenia 3.1 – 3.4		Investor/partner		
3.1 Zvyšovanie informovanosti o živote v obci <ul style="list-style-type: none">• Porubské noviny, web (5000€/rok) Podpora organizovania kultúrnych, športových a iných podujatí <ul style="list-style-type: none">• Memoriál Štefana Kubovčíka (lesný beh), Veľká cena Opaliska (lyžiarsky slalom), súťaž v gymnastických disciplínach (pódiové skladby) GYMTYM, Deň folklóru, Deň obce, Turnaj o pohár starostu, Majáles, Večery poézie Milana Rúfusa, Malokarpatská vínná cesta v DMR Podpora fungovania spoločenských organizácií na úrovni obce <ul style="list-style-type: none">• Podporovať Športový a Lyžiarsky klub• Pozornosť venovať spoločenským organizáciám: ECAV, Jednota dôchodcov, DHZ a mladej generácii• Podporovať: Folklórnu skupinu, Dom Milana Rúfusa, Obecnú knižnicu, ZPOZ (celoslovenská prehliadka v Trnave), Epicentrum Závažná Poruba, Seniorku 3.3 Vytváranie podmienok pre rozvoj regionálnej a nadregionálnej spolupráce <ul style="list-style-type: none">• Spolupráca s Gminou Nowy Targ - pripomienka osobností Tišner/Rúfus (50.000€/rok)		<ul style="list-style-type: none">• obec• Gmina Nowy Targ• OZ Pod Poludnicou• Športový klub, Lyžiarsky klub Opalisko,• Dom Milana Rúfusa, FS Poludnica, Rodičovské združenie pri ZŠ a MŠ• Poľovnícke združenie Poludnica,• Cirkevný zbor ECAV,• Katolícky cirkevný zbor,• Poľnohospodárske družstvo,• Urbár, OZ Luhy		
Predpokladané finančné zdroje	obec, európske fondy, Komunitná nadácia Liptov, sponzori			
Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 3				
Ukazovateľ		Merná jednotka	Počiatkové hodnoty	Dosiahnuté hodnoty
<ul style="list-style-type: none">• Počet podporených spoločenských organizácií z verejných zdrojov• Celková výška verejných výdavkov vynaložených na podporu spoločenských organizácií• Počet zrealizovaných projektov kultúrnych, športových a spoločenských podujatí• Počet zrealizovaných projektov zameraných na zvyšovanie informovanosti o živote v obci• Počet zrealizovaných projektov zameraných na rozvoj regionálnej a nadregionálnej spolupráce		<ul style="list-style-type: none">• organizácia• tis. €• projekt	0	
Dopady	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	vlastné zisťovanie		

4.5.24 Závažná Poruba

Špecifický cieľ 4	Podporiť ochranu životného prostredia a udržateľné využívanie zdrojov		
Opatrenie 4.1	Zvýšiť mieru zhodnocovania odpadov a likvidácie čiernych skládok		
Opatrenie 4.2	Znížiť riziko negatívnych dôsledkov prírodných katastrof a katastrofických udalostí		
Opatrenie 4.3	Zavedenie postupov pre zvýšenie ochrany krajiny a krajinotvorby		
Kľúčové potreby Závažnej Poruby v oblasti životného prostredia	Zlepšenie údržby tokov a melioračných kanálov pod dedinou – Nižný koniec, Pištovské a potok Brodok sú zanesené. Traktor pre zberný dvor a na zimnú údržbu je starý.		
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	Separácia odpadu v obci je účinná (iba 8% nevyseparovaného odpadu). Vybudovanie salaša a rozvoj agroturistiky prinesú zlepšenie údržby krajiny (lúky, pasienky). Podpora včelárstva v nadväznosti na vybudovanú náučnú včelnicu.		
Aktivity pre opatrenia 4.1 – 4.3		Investor/partner	
4.1 Budovanie systému separovania odpadu, zberných dvorov a spoločných kompostovísk, zavádzanie princípov obehového hospodárstva <ul style="list-style-type: none">Doplnenie nádob na separovaný odpad do domácností		<ul style="list-style-type: none">obecobec v spolupráci s urbárom a PDECAV	
4.2 Posilnenie vodozádržnej funkcie tokov, výstavba protizáplavových zariadení a protipožiarnych nádrží <ul style="list-style-type: none">Rozšírenie zasnežovacej nádrže pod Opaliskom (protipožiarna nádrž)Čistenie melioračných kanálov a potoka Brodok, Žuberová, Potoček			
4.3 Zníženie energetickej náročnosti budov a zariadení, inovačné prístupy, udržateľnosť <ul style="list-style-type: none">Modernizácia kotolní na pevné palivo, rekonštrukcia vykurovacieho systému DSS, využitie OZE (2025-2026)Zníženie energetickej náročnosti v DSS a ZŠZateplenie a rekonštrukcia strechy ZŠDobudovanie fotovoltaiiky na obecné budovy Starostlivosť o zeleň v intravilánoch obcí <ul style="list-style-type: none">Revitalizácia zelene v obci a na cintoríne (2024-2025)Vypracovanie generelu zelene v obci Údržba krajiny <ul style="list-style-type: none">Vykášanie, pasenie (salaš), pestovanie tradičných plodín			
Predpokladané finančné zdroje	štátny rozpočet, európske fondy, súkromné zdroje, rozpočet obce		
Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 4			
Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočné hodnoty	Dosiahnuté hodnoty

4.5.24 Závažná Poruba

<ul style="list-style-type: none"> Počet zrealizovaných projektov zameraných na zvýšenie miery zhodnocovania odpadov a likvidácie čiernych skládok Počet zrealizovaných projektov zameraných na protizáplavové a protipožiarne opatrenia Počet zrealizovaných projektov zameraných na zlepšenie kvality životného prostredia, ochrany krajiny a krajinotvorby 		<ul style="list-style-type: none"> projekt 	0	
Dopady	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	vlastné zisťovanie		